

Okoljska diploma, november 2009

»Stanje, značilnosti in problematika ekološkega kmetijstva v Sloveniji in Slovenski Istri«

Datum in kraj: 26.11.2009, Okoljski center Ljubljana

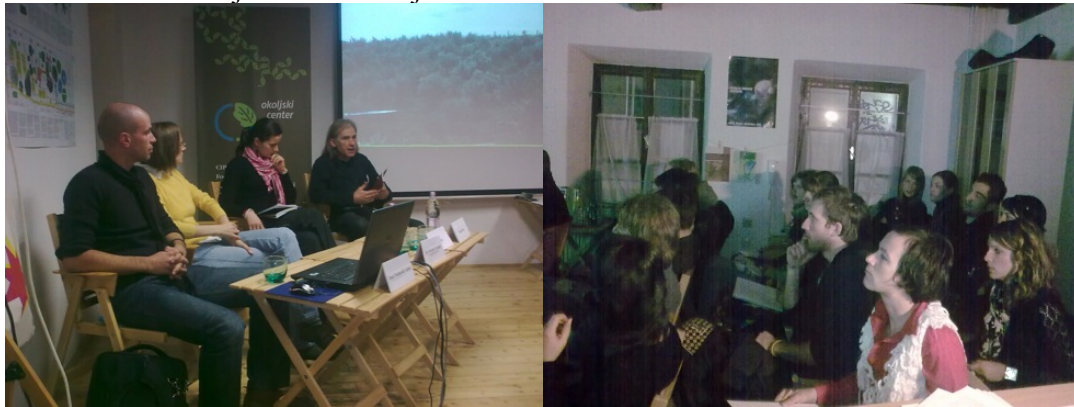
Predavatelj: Dane Podmenik Adam

Člani omizja: Erika Jež, Boris Fras in Barbara Lampič

Fotografije:

Foto 1: Predavatelj in člani omizja

Foto: Občinstvo

POVZETEK DELA

Stanje, značilnosti in problematika ekološkega kmetijstva v Sloveniji in slovenski Istri,

Avtor: Dane Podmenik Adam 2008

Zaradi vse večje onesnaženosti ter pritiskov na okolje, prekomernega izkoriščanja naravnih virov in nevarnosti, ki jih tako početje prinaša, se pojavljajo vedno večje zahteve po zmanjšanju negativnih vplivov na okolje. Zdi se, da rešitve ponuja model trajnostnega razvoja, ki postaja vse bolj aktualen in katerega pomemben del je ekološko kmetijstvo – alternativa »kemiziranemu« kmetijstvu, za katerega je znano in dokazano, da povzroča veliko negativnih vplivov tako v naravi kot tudi pri ljudeh.

Ob okoljevarstvenih vidikih pa je zelo pomembna tudi ekonomsko-socialna plat ekološkega kmetijstva, saj gre za izredno hitro rastočo gospodarsko panogo z velikim potencialom, ki prinaša tudi večje zaslužke kmetovalcem in posledično boljše življenjske razmere na podeželju.

Pričujoča diplomska naloga se ukvarja s stanjem, značilnostmi in problematiko ekološkega kmetijstva v Sloveniji in Slovenski Istri. Za Slovenijo kot celoto lahko rečemo, da je v primerjavi s povprečjem v EU ekološko kmetijstvo nadpovprečno razvito. Po deležu ekoloških kmetijskih površin se med vsemi članicami EU uvrščamo na enajsto mesto.

Vendar se v zastopanosti ekološkega kmetijstva pojavljajo velike razlike med posameznimi regijami Slovenije. Poleg razlik v zastopanosti pa je problematična tudi

sestava ekoloških površin, saj v veliki večini prevladujejo travinja (90 % vseh ekoloških površin). Razlog za tako stanje je predvsem v tem, da se je ekološko kmetijstvo najbolj razvilo na območjih, kjer so naravne razmere za kmetijstvo težavnejše (hribovitejši predeli) in omogočajo predvsem usmeritev v živinorejo, čemur so namenjene travniške ter pašniške površine. Drugi razlog pa je subvencijska politika, ki (preveč) podpira omenjeno usmeritev.

Diplomsko delo je osredotočeno na ekološko kmetijstvo v Slovenski Istri, kjer so naravne razmere za razvoj ekološkega kmetijstva ugodne, vendar je ekološko kmetijstvo dobilo »zagon« šele v zadnjih letih. Za razliko od prevladujoče usmerjenosti ekološkega kmetijstva v Sloveniji (živinoreja, travniške in pašniške površine) je v Slovenski Istri število živine izredno nizko in posledično je tudi travniških ter pašniških površin veliko manj (25 % vseh ekoloških površin).

Prevladujejo vinogradi (38 % vseh ekoloških površin), približno šestino je njivskih površin in petino oljčnikov ter sadovnjakov skupaj. Prevladujoči usmerjenosti ekoloških kmetij sta oljkarska in mešana.

Ključne besede: (konvencionalno) kmetijstvo, ekološko kmetijstvo, Slovenska Istra